

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko "S." w S. i P. w W.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 stycznia 2015 r.,

zażalenia strony pozwanej P. w W.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 18 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) uchyla zaskarżone postanowienie w części obejmującej odrzucenie zażalenia (punkt II),**
- 2) odrzuca zażalenie w pozostałej części,**
- 3) pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił wniosek pozwanego P. z siedzibą w W. o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 grudnia 2013 r. w przedmiocie odrzucenia apelacji pozwanego Związku od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 3 czerwca 2013 r., wydanego w sprawie I C (...). Tym samym postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił zażalenie pozwanego Związku na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 grudnia 2013 r.

W uzasadnieniu obu rozstrzygnięć Sąd Apelacyjny podniósł, że pełnomocnik pozwanego Związku z zachowaniem ustawowego terminu złożył wniosek o doręczenie odpisu postanowienia z dnia 11 grudnia 2013 r. wraz z uzasadnieniem, które to dokumenty zostały mu bezpośrednio i skutecznie doręczone 28 stycznia 2014 r. Ignorując ten fakt, pełnomocnik Związku w dniu 24 marca 2014 r. złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na wymienione postanowienie podnosząc, że przesyłka z Sądu nie dotarła do niego, a z uzasadnieniem postanowienia zapoznał się w sekretariacie Sądu w dniu 17 marca 2014 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wobec skutecznego doręczenia pełnomocnikowi Związku dnia 28 stycznia 2014 r. odpisu postanowienia z dnia 11 grudnia 2013 r. wraz z uzasadnieniem, termin do wniesienia zażalenia na to postanowienie upłynął z dniem 4 lutego 2014 r. Wskazana we wniosku data 17 marca 2014 r. nie może być wobec tego miarodajna do liczenia terminu z art. 169 § 1 k.p.c. Z tych względów Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 171 k.p.c., jako spóźniony wniosek o przywrócenie terminu, co skutkowało odrzuceniem na podstawie art. 394 § 2 w zw. z art. 370 k.p.c. samego zażalenia na postanowienie z dnia 11 grudnia 2013 r.

W zażaleniu na to postanowienie pozwany Związek podniósł, że jego pełnomocnik we wniosku o doręczenie przedmiotowego postanowienia z uzasadnieniem wskazał precyzyjnie pod jakim adresem ma nastąpić doręczenie. Dokonane na podstawie art. 133 § 2 k.p.c. doręczenie pod adresem siedziby Związku nie może być uznane za skuteczne i narusza art. 133 § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Doręczenie w dniu 28 stycznia 2014 r. odpisu zaskarżonego postanowienia z uzasadnieniem, przeznaczonego dla pełnomocnika procesowego pozwanego Związku, pod adresem siedziby związku nie wpłynęło na rozpoczęcie biegu tego terminu, doręczenie to bowiem było wadliwe. Przepisy kodeksu postępowania cywilnego o doręczeniach mają bowiem charakter obligatoryjny, co wyłącza swobodną dyspozycję stron w zakresie sposobu doręczania pism sądowych. Dyspozycja art. 133 § 3 zd. 1 k.p.c. wiąże zarówno sąd, jak też same strony, które jedynie poprzez cofnięcie pełnomocnictwa lub jego ograniczenie albo upoważnienie określonej osoby do odbioru pism mogą uniknąć doręczenia przez sąd pisma do rąk osób w tym przepisie wymienionych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 września 1993 r., III CRN 30/93, OSNC 1994/7-8/160; z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1373/00, niepubl.; z dnia 12 września 2013 r., II CSK 102/13, niepubl.). Bezsporne jest, że pozwany Związek nie ograniczył pełnomocnictwa procesowego radcy prawnego, ani nie wskazał osoby upoważnionej w jego miejsce do odbioru pism sądowych.

W postępowaniu apelacyjnym zakończonym wydaniem orzeczenia przez sąd drugiej instancji, do zgłoszenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i jego doręczenie, a w konsekwencji również ze względu na treść art. 133 § 3 zd. 1 k.p.c., do odebrania przesyłki zawierającej sporządzone uzasadnienie, uprawniony był zatem wyłącznie pełnomocnik ustanowiony przez Związek, a doręczenie powinno być stosownie do treści art. 133 § 1 k.p.c. dokonane pod adresem (k.- 304) podanym przez niego we wniosku, chyba że zaszłyby okoliczności określone w art. 135 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy uwzględnił w tej części zażalenie pozwanego Związku i na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie w przedmiocie odrzucenia zażalenia.

Pozwany Związek wniósł także zażalenie na zawarte w tym samym postanowieniu odrzucenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 grudnia 2013 r. Postanowienie powyższe, jako kończące postępowanie incydentalne, podobnie jak postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie i nie podlega zaskarżeniu na podstawie art.

394 § 2 k.p.c. (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 18 lipca 2014 r., IV CZ 38/14, niepubl.).

Z tego względu Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. odrzucił zażalenie pozwanego w tej części.

Ze względu na treść art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy kosztach postępowania zażaleniowego orzekł jak w pkt 3 postanowienia.